

3/2019

seurakunta uutiset

Enonkoski · Kerimäki · Punkaharju · Rantasalmi · Savonlinna · Savonranta

"Toivoa on aina."

Psykiatrian erikoislääkäri, psykoterapeutti Iiri Pirinen ja kriisi- ja traumapsykoterapeutti Päivi Kotilainen kertovat lapsen ja nuoren mahdollisuuksista selvitä traumaattisista kokemuksista.

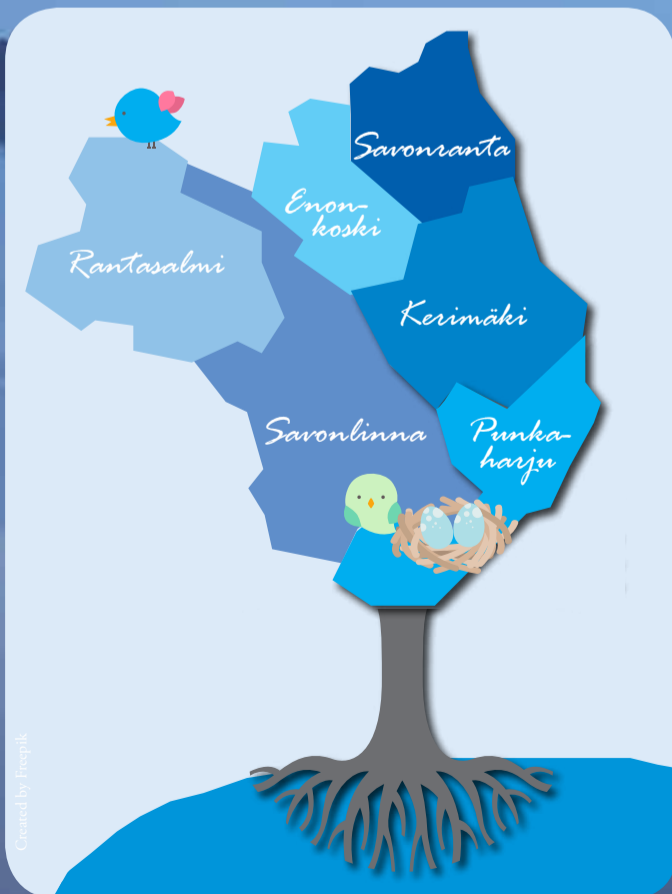
s. 4

"Enemmän on enemmän!"

Leena Paintola, Pekka Hautakangas ja Jani Lamberg juttelevat yhteiskristillisestä toiminnasta seudullamme.

s. 5

Seurakuntamme kirkot saavat kastepuut - vapaaehtoisvoimin!

s. 2

Kesän*
*tapaukset

s. 6-7 ja takakansi *

Yhteistyön voima

Seurakuntaelämä ei Savonlinnassa ole lähelläkään täydellistä. Mutta yhdellä saralla se hoituu aika hyvin: käytännön ekumeniassa eli kirkkokuntien yhteistyössä.

Eräänä taustatekijänä on se, että kauan ennen minun kauttani täällä aloitettiin eri seurakuntien pastorien yhteiset rukoushetket. Jo parikymmentä vuotta helluntaiseurakunnan, vapaaseurakunnan ja luterilaisen seurakunnan pastoreita on kokoontunut joka kuukausi yhteen, jakamaan iloa ja huolenaiheita, keskustelemaan mahdollisista yhteisistä projekteista sekä kantamaan rukouksessa niitä taivaallisen Isän eteen. Näin on rakentunut syvä luottamus. Emme enää pitkään aikaan ole pitäneet toisiamme kilpailijoina vaan samalla puolella olevina.

Tänä keväänä näissä kokoontumisissa syntyi idea seurakuntien yhteisistä rukoukokouksista, joissa rukoiltaisiin Savonlinnan ja lähiseutujen puolesta. Niitä on tähän mennessä pidetty kolme kertaa.

Itseäni kosketti erityisesti toinen kerta, jolloin tilaisuus oli vapaaseurakunnan tiloissa. Siellä mukana oli ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra, isä Bogdan Grosu. Muut paikallaolijat, ehkä viisikymmentä henkeä, rukoilivat vapaasti ja omin sanoin, ilman ennalta sovittuja vuoroja. Siihen toi ihanan sävöksen, kun isä Bogdan resitoi väliin valmiita rukouksia ortodoksisesta kirkkokäsikirjasta; kaupunkimme, sen asukkaiden ja esivallan puolesta. Jälkeenpäin useampikin muiden seurakuntien jäsen tuli kiittelemään, että miten kauniita ja syvällisiä rukouksia ortodoksisuudessa on.

Lue lisää yhteiskristillisestä toiminnasta s. 5. Aiheesta juttelevat papit Leena Paintola ja Jani Lamberg sekä Loisto-yhteys ry:n toiminnanjohtaja Pekka Hautakangas.

Kristinuskon perinne on niin rikas ja elävä, että mikään kirkkokunta ei voi pitää sisällään sen kaikkia hyvyksiä. Toisaalta myös ihmisen vajavaisuus on suurta, myös ja ehkä nimenomaan kristityissä. Sen vuoksi kaikissa kirkkokunnissa on syntejä, puutteita ja virheitä. Siksi kristillisten kirkkokuntien on opittava toisiltaan ja otettava käyttöön toistensa löytöjä.

Nykyisin siihen on entistä paremmat mahdollisuudet. Vuoden 2018 alusta asti luterilainen kirkkomme on hyväksynyt ns. ehtoollisvieraanvaraisuuden. Sen mukaan muidenkin kristillisten kirkkojen jäsenet ovat tervetulleita ehtoollispöytäamme, mikäli heidät on kastettu ja he uskovat Kristuksen olevan läsnä ehtoollisessa. Tämä on mahdollistanut sen, että olemme Savonlinnassa voineet viettää messuja yhteiskristillisen Loisto -yhteisön kanssa. Ne ovat luterilaisia ehtoollismessuja, mutta niitä tekemässä on muitakin kirkkokuntien jäseniä.

Olen kirkkomme koulutustilaisuuksissa joskus sivumennen maininnut siitä, miten käytännön ekumenia Savonlinnassa toimii. Kollegat ovat ihailleen ihmetelleet, että miten sellainen on mahdollista.

Olisi hyvä, jos yhteistyön voima löydettäisiin muissakin asioissa kuin seurakuntaelämässä. Ei kannata kaikessa pelkää kilpailla vaan välillä puhalttaa myös yhteen hiileen. Sillä tavalla kai esimerkiksi Lapin kunnissa matkailu saatiin nousuun jo vuosia sitten.

Sammeli Juntunen
kirkkoherra

Kastepuut kirkkoihin vapaaehtoisvoimin

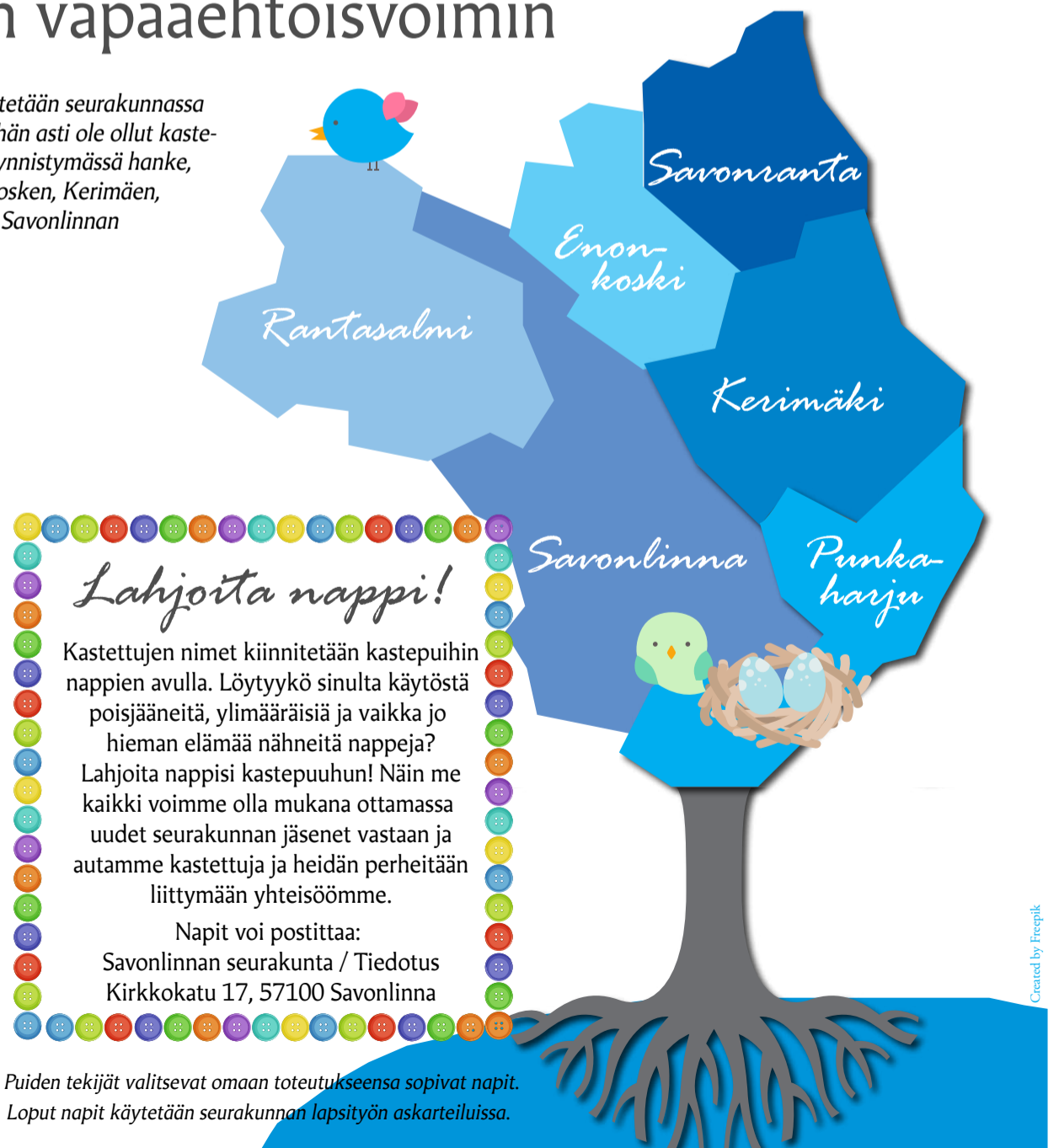
Monia suomalaisia kirkkoja koristaa kastepuu, johon kiinnitetään seurakunnassa kastettujen nimet. Savonlinnan seurakunnan kirkkoissa ei tähän asti ole ollut kastepuita, mutta nyt alkaa tapahtua: seurakunnassamme on käynnistymässä hanke, jonka tavoitteena on toteuttaa tekstiilinen kastepuu Enonkosken, Kerimäen, Punkaharjun, Rantasalmen ja Savonrannan kirkkoihin sekä Savonlinnan tuomiokirkkoon - vapaaehtoisvoimin.

Idean äiti, Kerimäen seurakuntapastori **Sanni Rissanen** kehitteli sopivaa kastepuiden toteutustapaa useiden kuukausien ajan. ”Minua alkoi kiehtoa ajatus siitä, että jokaisen alueen kastepuu olisi omanlaisensa. Osa isompaa kokonaisuutta, mutta kuitenkin yksilöllinen - aivan kuten seurakuntamme eri alueet. Pohdimme työryhmän kanssa useita eri toteutustapoja, kunnes kirkkoherra **Sammeli** heitti idean seinälle ripustettavasta tekstiilityöstä. Olen itse käsityöihminen ja innostuin tästä välittömästi. Seuraavaksi aloimme kartoittaa vapaaehtoisia, jotka olisivat valmiita ottamaan osaa mittavaan hankkeeseen. Nyt kesän alussa tekijät alkavat olla tiedossa ja työt käynnistyvät kesän ja syksyn aikana. Mukana on käsityökerhoja, yksin työskenteleviä taitajia sekä vapaaehtoisten muodostamia työryhmiä. Tekijöillä on taiteellinen vapaus puiden ulkoasuun ja toteutustavan suhteen. Yhteisiäkin tavoitteita löytyy. Kaikki tekijät haluavat käyttää puissa mahdollisimman paljon kieräysmateriaaleja ja tavoitteena on, että ensimmäiset puut siunataan käyttöönsä Kasteen päivänä 12.1.2020.”

Kasterperheet ja kastetut kutsutaan kirkkoon

Kastettujen nimiä kerätään puihin alueittain vuoden ajan, alkaen tammikuussa vietettävästä Kasteen päivästä. Tuomiokirkon puuhun kerätään kaikkien seurakunnassamme kastettujen nimet. Kasterperheet ja kastetut aikuiset saavat Kasteen päivän lähestyessä kutsun saapua kirkkoon noutamaan nimi puusta ja viettämään yhteistä messua.

Seurakuntauutiset seuraa hankkeen etenemistä syksyn lehdissä. Sinausta ja työniloa puita toteuttaville vapaaehtoisille!

Lahjoita nappi!

Kastettujen nimet kiinnitetään kastepuihin nappien avulla. Löytyykö sinulta käytöstä poisjääneitä, ylimääräisiä ja vaikka jo hieman elämää nähneitä nappeja? Lahjoita nappisi kastepuuhun! Näin me kaikki voimme olla mukana ottamassa uudet seurakunnan jäsenet vastaan ja autamme kastettuja ja heidän perheitään liittymään yhteisöömme.

Napit voi postittaa:

Savonlinnan seurakunta / Tiedotus
Kirkkokatu 17, 57100 Savonlinna

Puiden tekijät valitsevat omaan toteutukseensa sopivat napit. Loput napit käytetään seurakunnan lapsityön askarteiluissa.

Naapuriksi Savonlinnaan

Seurakunta on mukana Savonlinnan seudun valtakunnallisessa rekrytointi- ja tunnettuuskampanjassa nimeltä **Naapuriksi Savonlinnaan**. Kampanja huipentuu la 8.6. Naapuri-tapahtumaan Savonlinnan torilla. Seurakunnan toriteltassa voi laulaa Suviviren kanttorin säestyksellä, osallistua lasten omiin arpajaisiin tai istahtaa juomaan lasin mehua ja juttelemaan seurakunnan työntekijöiden kanssa.

Pistäydy seurakunnan teltassa Savonlinnan kauppatorilla la 8.6. klo 9-15.

Arkimessu tuomiokirkossa ke klo 13

Kesäpäivän konserttien sarja käynnistyy tuomiokirkossa 12.6. alkaen. Kesällä 2018 konserttisarja keräsi lähes 1700 kuulijaa. Tänä kesänä seurakunta kutsuu konserttieväitä ja kaikki muutkin viettämään arkimessua konsertin jälkeen. Messu alkaa klo 13 ja kestää noin 30 minuuttia. Pystykahvit.

Kesäpäivän konsertit tuomiokirkossa 12.6.-7.8. joka keskiviikko klo 12. Ohjelma takakannessa. Arkimessu tuomiokirkossa 5.6.-14.8. ke klo 13

Kesän avaus Kerimäellä su 9.6.

Su 9.6. Kerimäen isossa kirkossa ja kirkonmäellä

klo 10 Helluntain messu Isossa kirkossa

klo 11.30 Suvilinnun lauluja. Yhteislaulutilaisuudessa lauletaan Kirkon Ulkomaanavun julkaisemia Suvilinnun lauluja, joista tunnetuin lienee Suvivirsi.

klo 12 Lomarauhan julistaminen Kerimäen kirkon pääovelta (sateella kirkossa). Lomarauhan julistaa Savonlinnan Oopperajuhlien taiteellinen johtaja **Jorma Silvasti**.

Kirkonmäki-picnic n. klo 14 asti: kahvia, kahvileipää ja paistettuja muikkuja myynnissä kirkonmäellä. Tapulin kahvio palvelee. Kesäistä musiikkia, Puruvesi Seitsikko. Activity Makerin järjestämää toiminnallista ohjelmaa.

klo 12.30 "Keltaisen jättiläisen" tarina, kirkon opastus

Oopperajuhlamesu Olavinlinnassa su 7.7. klo 10

Oopperajuhlamesua on vietetty Savonlinnassa jo 60-luvulta alkaen. Aluksi messua vietettiin tuomiokirkossa, mutta kun kaikki halukkaat eivät enää mahtuneet kirkkoon, tilaisuus siirrettiin Olavinlinnaan.

Oopperajuhlamesua on toteuttamassa kokenut porukka. Musiikista suurin osa on viime vuosien tapaan kirkkomuusikko **Mika Siekkisen** sovittamaa.

Oopperajuhlien solistivieras on baritoni **Joonas Asikainen**, joka on Rantasalmelta kotoisin ja pyörittää mm. Aino Acté -oopperan toteuttanutta Etelä-Savon musiikkiteatteri- ja oopperayhdistystä, ESMO ry:tä. Messun musiikista vastaavat seurakunnan kuorot ja Savonlinnan Orkesteri.

Liturgina toimii Savonrannan ja Punkaharjun seurakuntapastori **Henrik Koponen**. Tämä kesä on upeasta lauluäänestään tunnetulle Henrikille jo kolmas vuosi Oopperajuhlamesun liturgina. Avustavina pappeina messussa ovat mukana **Sammeli Juntunen**, **Leena Paintola** ja **Saara Roto**. Lisäksi messussa on mukana useita ehtoollisavustajia. Ehtoollista saa viidestä pisteestä. Tänä kesänä Oopperajuhlamesussa saarnaa hiippakuntamme piispa **Seppo Häkkinen**.

Lähiliikenteen kirkkokyydit kulkevat Olavinlinnaan. Lähtö päätepsäkeiltä klo 9 ja paluu messun jälkeen. Matkan hinta on 5 euroa. Reitti osoitteessa:

savonlinnanseurakunta.fi/info-ja-asiointi/kirkkokyydit
Messu tulkataan viittomakielelle.

Myö ollaan yhdessä taas elokussa

Enonkoskella 19.8., Savonrannalla 20.8. ja Puhkaharjulla 21.8.

Myö yhdessä olemme me: sinä ja minä. Myö yhdessä on seurakunnan, Kansan Raamattuseuran ja paikallisten yhteistyökumppaneiden järjestämä tapahtuma, jonka tavoitteena on viettää yhdessä hyvä päivä. Myö yhdessä on järjestetty aikaisempina vuosina Enonkoskella ja Savonrannalla, mutta tänä vuonna mukaan lähtee myös Punkaharju.

Ohjelmassa on Sanaa, musiikkia ja yhdessäoloa. Mukana on oman seurakunnan työntekijöitä sekä **Esko Luukkonen** Kansan Raamattuseurasta. Myö yhdessä tapahtumien ohjelma tarkentuu kesän aikana. Laita päivät kalenteriin. Lisää tietoa tapahtumasta kirkollisissa ilmoituksissa ja osoitteessa **savonlinnanseurakunta.fi/tapahtumat**

Hiljaisuuden retriitti luostarissa

"Elämän viisaat vuodenaajat" Ihamaniemen luostariyhteisössä Enonkoskella pe-su 18.-20.10.2019

Syysiltojen hämärtyessä on hyvä vetäytyä hetkeksi hiljaisuuteen. Retriitin rauhassa, syksyisen luonnon keskellä voi kuulostella mitä itselle kuuluu ja mihin Jumala tässä elämänvaiheessa kutsuu. Elämän vuodenaajat elävät meissä yhtä aikaa. Jokaisella niistä on oma viisautensa. Erityisesti saattaa nousta esiin kysymys, mitä elämän syksy tarjoaa: millaista sadonkorjuuta ja millaista uutta syvyyttä? Mistä on tarpeen luopua ja mitä syksy voi tarjota tilalle? Ohjaajina pastorit **Jaana Paju** ja **Pauliina Kainulainen**. Järjestäjät: Savonlinnan srk ja Enonkosken luostariyhteisö. Hinta 1 hh täysihoidolla, omin lakanoin, 180 €. Savonlinnan srk:n jäsenille 130 €. Lisätiedot ja ilmoittautuminen 7.10. menn. pauliina@luostariyhteisö.fi tai 040-834 1088.

Aarteita kellarista jatkuu syksyllä

Aarteita Kellarista Kulttuurikellarissa (Olavinkatu 34) klo 18 ma 2.9., 9.9., 16.9., 23.9. ja 30.9.

Talvella 2019 järjestetty Aarteita kellarista -luento- ja keskustelutilaisuus sarja keräsi Savonlinnan Kulttuurikellariin yhteensä lähes tuhat kuulijaa. Yleisön pyynnöstä Aarteita Kellarista alkaa uudelleen ensi syksynä. Aarteita Kellarista jatkaa kristinuskon teemojen avaamista korkkiruuvina Raamattu ja kirkon traditio. Teemoja alustaa teologian tohtori, kirkkoherra **Sammeli Juntunen**. Haluatko ehdottaa, mistä aiheesta Sammeli ja vieraat keskustelevat? Lähetä ehdotuksesi sähköpostilla: **savonlinna.tiedotus@evl.fi**

Aikaisemmat Aarteita kellarista -luennot:
savonlinnanseurakunta.fi/tutki-uskoa

Toivoa on aina!

”Jo joutui armas aika ja suvi suloinen”. Kesä tuo moneen kotiin hartaasti odotetun levähdyshetken koulutyöstä ja opinnoista, mutta entä jos lapsen tai nuoren ja hänen perheensä kulunutta vuotta on varjostanut jokin raskas tai traumaattinenkin asia tai tilanne. Seurakuntauutiset kysyi kriisi- ja traumapsykoterapeutti Päivi Kotilaiselta sekä psykiatrian erikoislääkäri, psykoterapeutti Iiri Piriseltä, miten me kaikki voimme tukea lapsen ja nuoren kasvua ja kehitystä ja tukea lasta ja nuorta myös mahdollisten vaikeuksien ilmetessä.

Erilaiset kolhut kuuluvat meidän kaikkien elämään. **Iiri Pirisen** mukaan ihan kaikki lapset ja nuoret kokevat elämässään henkisesti kuormittavia tapahtumia ja arjen kriisitilanteita. Näihin liittyvät reaktiot ja mahdollinen oireilu on kuitenkin yleensä lyhytkestoista eikä vaaranna lapsen ja nuoren kasvua ja kehitystä ja lapsi ja nuori pääsee eteenpäin omien selviytymiskeinojensa, vanhempien ja läheisten tuella.

Rajoja ja rakkautta

Sekä Iiri Pirisen että **Päivi Kotilaisen** mukaan lapsen paras turva ja suoja elämässä ja sen mukanaan tuomissa tilanteissa on turvallinen kiintymyssuhde, vakaat ja turvalliset lapsuuden kasvuolosuhteet. Tällainen kasvuympäristö auttaa lasta ja nuorta selviytymään vastoinkäymisissä ja myös suojaa lasta ja nuorta traumaattisilta kokemuksilta. Koska turvattoman kasvuympäristön vaikutus on päinvastainen, on tärkeää, että vanhemmat hakevat apua mahdollisiin parisuhteen tai vanhemmuuden haasteisiin tai omiin vaikeuksiinsa. Tämä auttaa aina myös lasta. Perheen vaikeuksissa myös yhdelläkin kodin ulkopuolisella turvallisella aikuisella voi olla lapselle ja nuorelle huomattava merkitys. Lapsuus- nuoruusajan hyvä huolenpito, turvalliset rajat, vanhempien, huoltajien ja muiden läheisten aikuisten välittäminen, aito kiinnostus ja läsnäolo auttavat lasta ja nuorta tuntemaan itsensä tärkeäksi ja arvokkaaksi. Kokemus omasta merkityksellisyydestä, hyväksytyksi ja rakastetuksi tulemisesta vahvistaa lapsen itsetuntoa, opettaa tuntemaan, tunnistamaan ja käsittelemään omia tunteita sekä fyysisiä että psyykkisiä rajoja. Luottamus läheisiin aikuisiin mahdollistaa lapselle ja nuorelle myös vaikeista asioista puhumisen. Aikuisen on tärkeää olla kiinnostunut lapsen elämästä, siitä, missä ja keiden kanssa lapsi liikkuu ja viettää aikaansa, myös verkossa. Tämä pätee myös nuoruusikäiseen, vaikka ikävaiheeseen kuuluukin asteittainen irtiotto ja itsenäistymisen lapsuuden perheestä ja kaverisuhteiden merkityksen korostuminen.

Turvallisinkaan lapsuus ei suojaa kaikilta traumaattisilta kokemuksilta. Iiri Pirisen mukaan noin 40 % lapsista ja nuorista kokee ennen aikuisikää jonkin vakavan psyykkisesti traumaattisen tapahtuman, joka ylittää ainakin hetkellisesti normaalit psyykkisen tasapainon sääte-

lykeinot. Tällaisia voivat olla erilaiset onnettomuudet, oma tai läheisen sairastuminen, läheisen kuolema sekä henkinen tai ruumiillinen väkivalta. Osasta tällaisistakin traumaista lapsi ja nuori voi selviytyä läheistensä tuella ilman ulkopuolista apua, mutta jos trauma on vakava (esim. väkivalta, hyväksikäyttö) tai jos kysymys on toistuvista ja kertyvistä traumaista, ulkopuolinen apu on pääsääntöisesti aina tarpeen.

Milloin on syytä huolestua?

Aikuinen ei voi aina tietää, mitä lapsen tai nuoren elämässä tapahtuu. Mistä voi päätellä, että kaikki ei olekaan hyvin? ”Lähellä olevien aikuisten on tärkeää ottaa huoli puheeksi, jos huomaa lapsen tai nuoren voinnissa tai käytöksessä merkittävää muutosta aiempaan, esim. alakuloisuutta, ärtyneisyyttä tai vetäytymistä. Hälyttäviä ja ulkopuolisen avun hakemista edellyttäviä oireita ovat esimerkiksi pidempikestoinen voimakas ahdistuneisuus, jatkuva alakuloisuus, johon liittyy toimintakyvyn laskua tai vetäytymistä sosiaalista suhteista, vaikeat syömiseen liittyvät ongelmat, päihteiden käyttö, itseä vahingoittava käytös (esim. viiltely) tai itsetuhoisuus” Iiri Pirinen luettelee. ”Oleellista psyykkisten oireiden ja vaikeiden kokemusten kanssa selviytymisessä on, ettei lapsi tai nuori jää yksin. Puhumaan ei kannata painostaa, mutta usein jo yksikin kysymys tai huolen ilmaisu voi antaa luvan jakaa kipeä asia aikuisen kanssa”, neuvoo Päivi Kotilainen. ”Lasten ja nuorten vaikeuksien ja vaikeiden kokemusten kohtaaminen voi olla myös heidän vanhemmilleen ahdistusta, syyllisyyttä ja häpeääkin herättävä asia. Aikuinenkin saa tuntea ja reagoida tilanteeseen ja tapahtuneeseen, mutta vanhemman rauhallinen, empaattinen tuki ja asianmukaisen hoidon järjestämisessä auttaminen on lapsen ja nuoren oikeus ja hänelle korvaamatonta.”

Viivyttämättä avun piiriin

Ulkopuolisen avun ja tuen hakemista ei kannata arkailla. ”Yleensä jos asia mielessä käy, se jo puoltaa yhteyden ottamista”, Iiri Pirinen muistuttaa. ”Lapsen ja nuoren matalan kynnyksen yhteydenottoaikoja ovat esim. Sosterin lasten ja nuorten palveluluukku, kouluterveydenhuolto sekä perhepalvelukeskus, joiden kautta lapsi tai nuori voidaan ohjata myös erikoissairaanhoidon

palveluihin. Aikuiselle mahdollisia yhteydenottoaikoja ovat Savonlinnan seurakunnan perheasian neuvottelukeskus, Kriisikeskus ja Sosterin psykiatrian akuuttityöryhmä. Kun lapsen tai nuoren oirekuvassa on mukana käytösoireita tai päihteiden käyttöä, myös lastensuojelun tuki on tärkeää. Jos lapseen tai nuoreen epäillään kohdistuneen väkivaltaa tai hyväksikäyttöä, kyseessä on aina rikosasia ja koulu- ja terveydenhuollon työntekijöillä on asiassa lakiin pohjautuva ilmoitusvelvollisuus poliisille ja lastensuojeluun. Myös näissä prosesseissa lasta tai nuorta ja perhettä tuetaan.”

”Terveydenhuollon ja sosiaalitoimen palveluissa asioita selvitetään lapsen tai nuoren ja tämän perheen kanssa keskustellen ja läpikäyden. Usein työtapana on ns. moniammatillinen ja lapsella tai nuorella on oma työntekijä ja vanhemmilla omansa. Tavoitteena on tilannearvion perusteella suunnitella lapselle tai nuorelle ja perheelle tarpeellinen ja riittävä tuki ja hoito, tarvittaessa myös tukitoimet kotiin ja kouluun. Erilaisten psyykkisten oireiden suhteen arvioidaan mahdollisia terapiajärjestelyjä ja esim. lääkityksen tarvetta. Turvallinen ja ennakoitava perusariki yhdessä asianmukaisen ammattiavun kanssa auttaa lasta ja nuorta toipumaan ja palauttamaan järkkyneen perusturvallisuuden tunteensa ajan myötä.”

Vaikeistakin asioista voi toipua

Vaikeat traumaattiset kokemukset lapsen ja nuoren kohdalla voivat herättää heissä itsessään ja myös läheisissä huolen ja pelon siitä, että elämä on peruuttamattomasti pilalla. Iiri Pirisen ja Päivi Kotilaisen viesti on kuitenkin rohkaiseva: ”Vaikeistakin kokemuksista ja tapahtumista voi toipua”. Lapsen ja nuoren kohtaamien traumaattisten kokemusten ja niitä mahdollisesti seuranneiden psyykkisten vaikeuksien keskellä voi olla vaikea uskoa tilanteen muuttumiseen, puhumattakaan toipumiseen. Käytännön auttamistyössä nähdään kuitenkin koko ajan toivoa yllä pitäviä esimerkkejä. ”Vakava trauma jättää jäljet, mutta kokemaansa voi työstää ja surra, jolloin eheytyminen ja selviytyminen mahdollistuvat ja paluu tasapainoiseen hyvään, joskin muuttuneeseen elämään voi tapahtua.” Tähän tarvitaan kuitenkin läheisten tuen lisäksi usein riittävän pitkäkestoista ulkopuolista apua ja psykoterapiaa. Toivoa on aina.” ●

Psykiatrian erikoislääkäri, psykoterapeutti Iiri Pirinen ja kriisi- ja traumapsykoterapeutti Päivi Kotilainen.

Muista nämä

Lähellä olevien aikuisten on tärkeää ottaa huoli puheeksi, jos huomaa lapsen tai nuoren voinnissa tai käytöksessä muutoksia

Ammattiavun puoleen on hyvä kääntyä herkästi. Apua ja tukea voi saada nopeasti esim. kouluterveydenhuollosta, Perhepalvelukeskuksesta, Perheasiain neuvottelukeskuksesta tai Kriisikeskuksesta.

Myös aikuinen voi tarvita ammattiapua tilanteen herättämien tunteiden käsittelyyn.

Toipumiseen ja selviytymiseen liittyvän toivon ylläpitäminen auttaa traumatisoitunutta lasta/nuorta vaikeassa elämäntilanteessa eteenpäin.

Tarve tulla nähdyksi, kuulluksi, hyväksytyksi ja rakastetuksi korostuu entisestään traumaattisen kokemuksen jälkeen.

Turvallinen ja ennakoitava perusariki on tärkeä osa toipumista.

Enemmän on enemmän

Savonlinnan kristilliset seurakunnat osaavat yhdistää voimansa. Yhteistyön tuloksena syntyy enemmän toimintaa, enemmän kohtaamisia, enemmän hyviä hetkiä ja enemmän voimaa jokaisen omaan työhön.

Yhteiskristillisellä toiminnalla on Savonlinnan seudulla pitkät perinteet. Täällä on osattu elää yhdessä, raja-aitoja rakentamatta. Viime vuosina yhteistyö on syventynyt ja muuttunut entistä konkreettisemmaksi. Tuloksena on syntynyt mm. säännöllisesti toteutettava Loistomessu, yhteiskristilliset rukoushetket kotiseutumme puolesta sekä viime syksynä järjestetty L10T-seminaari, jossa oli mukana yli sata osallistujaa eri seurakunnista. Seurakuntauutiset pääsi mukaan kokoukseen, jossa evankelis-luterilaisen seurakunnan papit **Leena Paintola** ja **Jani Lambergin** sekä Loisto-yhteys ry:n toiminnanjohtaja **Pekka Hautakangas** suunnittelivat jälleen uutta suurta yhteiskristillistä tapahtumaa. Ensin oli kuitenkin aikaa puhua hieman yhteistyön voimasta.

Yhteiskristillisissä hankkeissa vaikuttavat tällä hetkellä eri tavoin kaikki seudullamme toimivat kristilliset yhteisöt: ev.lut.seurakunta, Loisto-yhteys, helluntaiseurakunta, vaapaaseurakunta sekä ortodoksinen seurakunta. ”Savonlinna ei ole viime vuosina maallisilla mittareilla mitattuna ollut voittajien puolella ja Jumalan armosta me olemme osanneet kääntää sen asetelman vahvuudeksemme. Olemme oppineet yhdistämään voimavaroja ja miettimään asioita, jotka rakentavat meitä riitelyn sijaan. Yhteistyö ei myöskään jää vain sydänten ja ajatusten tasolle, vaan on luonteva osa seurakuntien konkreettista toimintaa”, Leena Paintola pohtii. Yhteiskristillinen toiminta on luonut yhteisöllisyyttä myös hengellisen työn tekijöiden välille: ”Mahdollisuus kollegiaaliseen keskusteluun ja syvälliseen hengelliseen pohdintaan antaa voimia omaan työhön. Tapaamme säännöllisesti pastoreiden ekumeenisessa rukoushetkessä ja arjen kiireiden salliessa muutenkin. Meistä on tullut ystäviä”, Jani Lamberg kertoo.

Mutkatonta yhdessäoloa

Osallistujille yhteiskristilliset tapahtumat ovat mutkattomia tapoja tulla yhteen. ”Yhteiskristillisyyttä näkyy tapahtumissa tietynlaisena rentoutena”, kertoo **Pekka Hautakangas**. ”Tilaisuuksissa ei juuri välitetä muoto-seikoista vaan keskitytään olennaiseen. Kaikilla seurakunnilla on sama tahtotila: tuoda ihmisiä lähemmäksi Kristusta. Tämän oivaltaminen on auttanut meitä nostamaan tärkeimmän asian keskiöön. Uskomme samaan Jumalaan ja rukoilemme yhdessä - kukin omalla tavallamme. Kristittyjen yhteyttä vahvistaa myös mahdollisuus yhteiseen ehtoolliseen.”

Yhteiskristillinen toiminta ei ole seudullamme vähentänyt sitoutumista omiin seurakuntiin, vaan uudentyyppiset tapahtumat ovat tervetullut lisä seurakuntien perustoimintaan. ”Seurakuntien jäsenet ovat sitoutuneita omiin seurakuntiinsa, mutta lähtevät luontevasti myös yhteiskristillisiin tapahtumiin tai toisen seurakun-

nan tiloissa järjestettäviin tilaisuuksiin. Lisäksi yhteisiin tapahtumissa on kävijöitä, jotka eivät aktiivisesti osallistu minkään yksittäisen seurakunnan toimintaan”, iloitsee Pekka Hautakangas.

”Tässä on jotain erityistä.”

Yhteistyö on herättänyt ihmetystä ja ihastusta laajemmin esimerkiksi valtakunnallisissa koulutustilaisuuksissa ja kokouksissa, jossa savonlinnalaiset ovat kertoneet kokemuksistaan. ”Ei tämä ihan tyyppillistä ole suomalaisessa hengellisessä elämässä. Halua ja hyvää tahtoa on varmasti kaikkialla, mutta me olemme onnistuneet ottamaan askeleen eteenpäin. Meillä on kaikilla aika erilaisia resursseja, kuten tiloja, vastuuta kantavia vapaaehtoisia, taloudellisia resursseja jne., joita yhdistelemällä saadaan toteutettua erittäin toimivia tapahtumia seutumme ihmisille”, Jani Lamberg ja Pekka Hautakangas pohtivat. ”Eräässä Loistomessussa ensimmäistä kertaa mukana ollut vieras tuli tilaisuuden päätteeksi sanomaan, että ”Täällä on jotain erityistä. Jatkakaa tätä.” Ja niinhän se on: Aina kun hieman erilaiset ihmiset nöyrytyvät, uskaltavat ja suostuvat tulemaan yhteen, siinä on jotain erityisen kivaa.”

Leena Paintola, Pekka Hautakangas (oikealla) ja Jani Lamberg.

Syyskauden avustapahtuma Savonlinnan srk-keskuksessa la 31.8.

Monipuolista ohjelmaa kaiken ikäisille aamusta iltaan.

City Workshop Savonlinnan srk-keskuksessa pe 18.-19.10.

Yhteiskristillinen koulutustapahtuma. Mukana Mikko Matikainen. Yhteistyössä KRS ja Agape Europe.

Loistomessu Savonlinnan tuomiokirkossa la 16.11. klo 18

Lämminhenkinen messu, jossa musiikki on merkittävässä osassa. Yhteinen ehtoollinen.

Ekumeeninen ristisaatto su 19.1. klo 15

Ristisaatto kulkee kirkosta kirkkoon ja seurakunnasta seurakuntaan. Jokaisessa pysähdyspaikassa 15-10 min ohjelma.

Katetut: Vko 16: Eero Veli Väinö Konttinen **Vko 17:** Vili Veeti Olavi Koivupaha (Kmäki), Pietu Ukko Olavi Sairanen (Srant), Vilho Tapio Hilarius Suonio (Kmäki), Aarni Benjamin Väisänen **Vko 18:** Eemi Aatos Viljami Hämäläinen, Hillka Amanda Immonen **Vko 19:** Ewa Mary Josefina Kovanen, Miko Toivo Ensio Valtonen (Ekoski) **Vko 20:** Sofia Nanna Irja Alexandra Laukkanen (Pharju), Veijo Olavi Makkonen, Aava Liisa Ilona Ontronen (Rsalmi), Veeti Mio Oliver Pulkkinen, Reemus Benjamin Vauhkonen. **Kuolleet: Vko 15:** Helvi Hirvonen 99v (Kmäki), Hilja Lydia Pasanen 94v, Liisa Kyllikki Juutilainen 90v (Rsalmi), Mauri Kalervo Kurki 89v (Pharju), Yrjö Johannes Kiiski 89v, Hertta Karvinen 89v (Srant), Ritva Varpu Helinä Muhonen 81v (Ekoski), Maija Liisa Ruuskanen 81v, Leena Sisko Kyllikki Huttunen 80v, Jouko Elias Niiranen 78v, Ensio Urmas Räisänen 78v (Kmäki), Tuula Kaarina Härkönen 74v, Eero Pekka Olavi Nissinen 74v, Eino Ilmari Muhonen 71v (Kmäki), **Vko 16:** Solveig Margaretha Kianto 102v (Rsalmi ja Kmäki), Anna Liisa Makkonen 97v, Hilka Marjatta Tolvanen 88v, Katri Varis 87v (Kmäki), Terho Olavi Tynkkynen 81v (Kmäki), Antti Erkki Juhani Rouhu 80v **Vko 17:** Olga Kansanen 92v, Einar Broms 91v, Keijo Kalervo Kuuola 91v, Sirkka Liisa Tiainen 90v, Leena Aulikki Jakonen 86v, Antti Juhani Saunisto 84v, Maire Marja Suomalainen 82v (Kmäki), Asta Elina Suomalainen 76v (Pharju), Heikki Juhani Veijalainen 70v (Rsalmi), Auli Teller-vo Ropponen 63v **Vko 18:** Vuokko Tellervo Makkonen 92v (Kmäki), Hillka Helena Huupponen 87v (Rsalmi), Pentti Petter Laukkanen 86v (Pharju), Toivo Antero Muhonen 82v (Kmäki), Mauri Alvar Tynnkynen 78v (Ekoski), Liisa Inkeri Ahokas 74v, Teuvo Kalevi Bagge 67v (Rsalmi) **Vko 19:** Anita Margareta Westersträhle 92v (Rsalmi), Jaakko Antero Niskanen 90v, Eino Einari Lind 89v, Irma Liisa Aalto 87v (Kmäki), Toini Annikki Kurki 87v (Rsalmi), Anneli Johanna Pantsar 87v, Elvi Annikki Kinnunen 86v, Irma Kyllikki Turtiainen 86v, Sylvi-Johanna Mankki 85v, Liisa Annikki Juutilainen 80v (Rsalmi), Riitta Marjatta Auvinen 79v, Eero Olavi Sairanen 77v, Terho Sakari Kiljunen 68v (Srant) **Vko 20:** Aili Aulikki Haakana 87v, Esko Ilmari Nykänen 86v (Rsalmi), Taina Helena Kärkkäinen 83v (Rsalmi), Eine Inkeri Vasarainen 82v (Ekoski), Esko Oma Antero Kuuramaa 82v (Ekoski), Erkki Tapani Antero Kiiskinen 73v (Kmäki), Reijo Veli Tapani Astikainen 67v, Vesa Sakari Kaiponen 57v.

Pyhäkoulu

Pieni ihminen ei kaihdakaan suuria kysymyksiä ja hänellä on oikeus saada niihin punnittuja vastauksia - vaikka se ei aina olekaan ihan helppoa. Pyhäkoulu-palstalla teologian tohtori vastaa lasten lähettämiin kysymyksiin kristinuskosta.

Lähetä lapsesi kysymys osoitteeseen: savonlinnan.tiedotus@evl.fi

Lotta 5 v: Miksi ihmiset olivat Jeesukselle niin ilkeitä?

Sammeli: Eräs syy ilkeyteen oli se, että kansanjohtajat eivät uskoneet Jeesuksen olevan Jumalan Poika. Heidän mielestään hän ylpeili turhaan, kun kertoi se olevansa. Lisäksi heitä ärsytti, kun Jeesus pystyi tekemään ihmeitä ja puhui niin viisaasti, että tuhannet ihmiset kuuntelivat häntä mielellään. Heitä myös pelotti se, että hän oli saanut niin suuren suosion, että se uhkasi heidän valtaansa. Niinpä he keksivät valheita Jeesuksesta ja kävivät syyttämään häntä. He onnistuivat saamaan kansanjoukon puolelleen ja innostivat sen vihaan Jeesusta vastaan. Kun sellainen onnistuu, siinä ei järki paljoa vaikuta. Ilkeys voi voimistua tosi suureksi. Näin kävi, ja Jeesus tapettiin.

Mutta Jumala herätti hänet kuolleista. Näin Jumala näytti kaikille, että Jeesus ihan oikeasti oli se, mikä oli sanonutkin olevansa, hänen Poikansa. Sen seurauksena monet niistä, jotka olivat ilkeilleet Jeesukselle, katuivat sitä ja alkoivat uskoa häneen.

kesäisiä menoja

Luontokirkot ja -tilaisuudet

Kerimäki

Su 23.6. klo 10 Kansanlaulumessu Kallunmäellä, Kerimäen vanhalla kirkonmäellä.

Su 1.9. klo 13 Sadonkorjuumessu ja luontokirkko Huosiossa.

Punkaharju

Su 14.7. klo 10 Luontokirkko Kirkkorannassa, Puruveden äärellä. (Oikotie 10). Pystykahvit. Huonon sään sattuessa kirkossa.

Su 30.6. klo 13 messu Pappilansaaren kappelissa 70-vuotiaan Teiniharjun kunniaksi. Rippikoululaiset mukana toteuttamassa messua.

Su 15.9. klo 19 Kuutamokirkko Pappilansaaren kappelissa.

Rantasalmi

Su 30.6. klo 13 Luontokirkko Osinkomäen näkötorilla, järjestää kappeliseurakunta ja kyläyhdistys.

Savonlinna

Su 16.6. Luontokirkko Linnansaaressa. Laivakuljetus S-linnan satamasta klo 11. Hinta on 15 €. Kyytiin pääsee Oravista klo 14. Hinta Oravista 5 €. Mukana Elohopeakuoro Sinikka Taskisen johdolla.

Ma 15.7. klo 16 "Minä olen teidän kanssanne" ajatuksia ympäristöahdistuksesta, lohdutuksesta ja toivosta Lettukahvila Kallioliinassa (Sulosaaari, Savonlinna). Pastori Leena Paintolan jututtavana mielenkiintoisia vieraita. Musiikista vastaa kanttori Minna Malinen.

Su 11.8. klo 14 Kansanlaulukirkko Ikoinniemiellä

Savonranta

Su 4.8. klo 15 Kansanlaulukirkko Kokkolahden kodalla. Oriniementie 214, 58300 Savonranta.

Luostarin kesä

La 8.6. klo 11-17 Luostarin puutarhassa TUULEE! Runon, luonnon ja hengellisyyden päivä: sana- ja musiikkityöpajoja, runovaellusta, yksinkertainen lounas. Runomessu, saarna piispa emerita **Irja Askola**. Osallistumismaksu 15 € sis. aterian. Ilmoitt.: luostariyhteiso.fi/ Kalenteri tai Pauliina Kainulainen p. 040 834 1088.

Ma 10.6. klo 18 konsertti Suuremman suojassa, Jukka Salminen yhtyeineen. Iltateetä.

Su 23.6. klo 13 Luomakunnan sunnuntain messu ja kirkkokahvit

Ti 25.6. klo 9.30-16 Perheleiripäivä. Lapsia kutsutaan isovanhempien, kummien tai muiden aikuisten kanssa aartenetsintään. Tiedot: luostariyhteiso.fi/Kalenteri

Ke 26.6. klo 16 Kesäkonsertti Elämän vuodenaikat Minna Raassina ja Reko Tammi. Iltateetä ja klo 18 illan rukoushetki.

La 6.7. klo 18 Nuotioilta Ihamaniemen Itälähden rannassa, letunpaistoa ja yhteislaulua.

7.-13.7. Käsityötalkooviikko

Ke 10.7. klo 10-19 Avointen ovien päivä ja Verantakirppis

Su 21.7. klo 13 messu ja kirkkokahvit

19.-25.8. Mustaherukkatalkooiviikko

Ma 19.8. klo 18 nuotioilta luostarin puutarhassa

Su 25.8. klo 13 Sadonkorjuumessu ja kirkkokahvit

Lähetystyö

Kesäjuhlat 2019

14.-16.6. Kylväjän kesäpäivät Hyvinkäällä

28.-30.6. Sley:n Evankeliumijuhlat Porissa

5.-7.7. SEKL:n lähetyspäivät Ryttylässä

Enonkoski

Ti 11.6. klo 14 Lähetystilaisuus srk-kodin pihalla (sateen sattuessa sisällä). Vieraana Sley:n nimikkolähetimme Marja Ochieng Keniasta. Kahvitarjoilu alkaen klo 13.30.

Kerimäki

Ma 3.6. alkaen Tapuli-kioskissa myydään Kerimäen kappeliseurakunnan vapaaehtoisten tekemiä lapasia, sukkaa, kortteja ja koriste-esineitä ym. käsitöitä lähetystyön hyväksi

La 3.8. klo 8-12 Lähetysten toripäivä Kerimäen torilla. Muurinpohjalettuja, kahvia, karjalanpiirakoita. Rantailtoja, päivämäärät lähempänä ajankohtaa kirkollisissa tiedotuksissa

To 29.8. klo 18 Toivoa naisille -ilta Tavisalossa.

Punkaharju

Pe 21.6. klo 10-12 Juhannustori lettukahvio ja karjalanpiirakoita myynnissä (sateen sattuessa srk-talolla).

Lettutorit 4.7.-1.8. klo 16-18 Punkaharjun torilla lähetysten hyväksi. Lettukahvio, karjalanpiirakoita ja käsitöitä myynnissä. Yhteislauluhetki.

Savonlinna

To 30.5. Lähetyspyhä Helatorstain messu tuomiokirkossa klo 10, jonka jälkeen etiopialainen ruoka (vapaaehtoinen maksu) ja lähetystilaisuus Säämingin srk-talolla. Mukana nimikkolähetimme Richard Otison Sley:stä.

Ti 11.6. Sley:n nimikkolähetimme Marja Ochieng Keniasta vierailee Savonlinnassa. Lähetystilaisuus klo 18 Säämingin srk-talolla. Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen.

To 27.6. klo 13 Linnan Lausujen runohetki Säämingin srk-talolla lähetysten hyväksi. Klo 14 kahvin jälkeen lähetystilaisuus. Mukana Erkki Ikäläinen "I have a dream". **Lähetyssojen tuotteita myydään 1.-31.7. kauppatorilla** ma-pe klo 9-15 ja la klo 10-15. Lähetysoppi suljettu 1.6.-30.9.

lapset ja nuoret

Kesäperhekerho srk-keskus 4.6.-13.6. ti ja to klo 9.15-11.15 nuorisopuolen takkahuoneella, käynti sisäpihalta, ovesta F. Kesäperhekerho on avoin kaikenikäisille lapsille, vanhempineen tai vaikka isovanhempineen. Kerhossa on yhteinen hartaushetki, lauluja, leikkejä, mahdollisuus tavata toisia perheitä sekä kahvi/tee/mehutarjoilu.

Kesäleiripäivä 7-14-vuotiaille pe 5.7. klo 10-16 Tavisalon kesäkodilla (Kesäkodintie 32). Ohjelmassa mm. pelejä, leikkejä, saunat ja uintia. Tarjolla välipalaa, ota myös omat eväät mukaan. Hinta 5 €. Ilmoittaudu 7.5.-24.6. Lisätietoja Sallalta puh. 050 540 6117.

Heppa-leiripäivä 6-13-vuotiaille

ti 6.8. klo 9-15 Kirsin tallilla (Enonkoskentie 2370).

Heppapäivässä hevosten hoitoa, ratsastustunti, lounas, yhteistä ohjelmaa ja askartelua. Hinta 12 €. Ilmoittautumiset 14.7. mennessä [savonlinnaseurakunta/tule-mukaan](#) tai arkisin klo 9-15 puh. 0440 768 001.

Diakonian leirit ja tapahtumat

Yhteiset

To 11.7. klo 10-16 Omaishoitajien virkistyspäivä Rantasalmella Kirkkorinteellä. Omavastuu 5 €. Ilm.: K-mäki 3.7. menn. p. 050 540 6114 tai p. 050 400 0083. R-salmi 28.6 menn. p. 040 8385 412.

Ma 29.7. klo 10 Mielenterveyskuntoutujien leiripäivä Punkaharjun Kesäkodilla. Omavastuu 5€. Ilm.18.7. menn. oman alueen diakoniatyöntekijälle.

Ke 31.7. klo 10 Päihdekuntoutujien leiripäivä Punkaharjun Kesäkodilla. Omavastuu 5 €. Ilmoitt. oman alueen diakoniatyöntekijälle 19.7. menn.

Enonkoski

Ma 10.6. Retki Savonlinnaan (mm. Savonlinnan ympäristeily, ruokailu jne. Retken hinta 30 €)

Ma 17.6.19 klo 11-13 pop-up kahvihetki Salen pihalla

Ti 18.6.19 klo 11.30 Kesäinen seurakuntakerho Vanhusentalojen kerhuhuoneella

Kerimäki

Ma 3.6. klo 12 Pysäkin väen kesätapaaminen Tavisalossa. **To 6.6.- 22.8. klo 18** Tavisalossa Naiset Raamatun äärellä. Nyttikestit, sauna.

Ti 2.7., ti 9.7., ti 16.7., ti 23.7.,ti 30.7. klo 10-14 Avoimet ovet Pysäkillä Kerimäellä.

Ke 3.7. klo 10-15 Ikäihmisten leiri Tavisalossa. Maksu 10 €. Ilm. 26.6. menn. p. 050 400 0083 tai p. 044 776 8011.

La 13.- su 14.7. Seniorileiri kesäkodilla Tavisalossa Kerimäellä. Ilm. 30.6. menn. p. 050 308 1773 tai p. 050 400 0083.

Ke 17.7. ja ke 7.8. klo 14 Avoimet ovet Tavisalossa

Pe 19.7. klo 10 Diakonia- ja lähetystyön leiripäivä Tavisalossa. Leirimaksu 10 €. Ilm. 12.7. menn. p. 050 540 6100 tai p. 050 540 6114.

Ke 24.7. klo 10-14 Rukousleiripäivä Tavisalossa. Maksu 10 €. Ilm. 17.7. menn. p. 050 540 6114.

Ti 27.8. klo 16 Omaishoitajien saunailta Tavisalossa. Kuljetus klo 15.45 srk-kodilta.

Punkaharju

Su 28.7. klo 8 Ystäväpalvelun ja kappeliseurakunnan kirkkoretki Lappeenrantaan. Sitovat ilm. pe 28.6. menn. p. 050 4111036.

Ti 30.7. klo 10 Vanhemmanväen leiripäivä Pappilasaaren Kesäkodilla. Omavastuu 5€. Ilm. 19.7. menn. p. 050 3100193.

Rantasalmi

Ma 8.7. klo 10-16 Kehitysvammaisten päivä Kirkkorinne. Ilm. pe 28.6. menn. p. 040 1703 112. Omavastuu 5 €.

Ti 9.7. klo 10-16 Mielenterveyskuntoutujien päivä Kirkkorinne. Ilm. pe 28.6. menn. p. 044 4172 686. Omavastuu 5 €.

Ke 10.7. klo 10-16 Eläkeläisten päivä Kirkkorinne Ilm. **Pe 28.6** menn. p. 040 8385 412. Omavastuu 5 €.

To 22.8. klo 10-14 Päihdekuntoutujien päivä Kirkkorinne. Ilm. pe 28.6. menn. p. 040 8385 412. Omavastuu 5 €

To 29.8 klo 13 Kehitysvammaisten ja heidän omaistensa iltapäivä Kirkkorinteellä.

Savonlinna

Ma 3.6. klo 18 YV-kerääjien kiitosilta S-linnan srk-keskus

Kesäperhekerho Savonlinnan srk-keskus 4.-13.6. ti ja to klo 9.15-11.15

Nuorisopuolen takkahuone Kesäperhekerho on avoin kaikenikäisille lapsille, vanhempineen tai isovanhempineen. Hartaushetki, lauluja, leikkejä, yhdessäoloa muiden perheiden kanssa. Kahvi-/tee-/mehutarjoilu.

La 9.6. Pyhien polkujen 10-vuotisjuhla Enonkoskella Messu kirkossa klo 10 Juhla Maitolaiturissa Pyhät Polut -vaellusreitien verkosto ulottuu aina Oronmyllyltä Enonkoskelle. Pyhät Polut ry on järjestänyt ohjattuja vaelluksia 2010 alkaen.

Diakonia päivystää

Savonlinnan seurakuntakeskus (Kirkkokatu 17) ma, ti ja to klo 9-11, p. 044 555 2579 **Enonkosken seurakuntatalo** (Kirkkotie 8) puh. 040 865 5653 **Kerimäen seurakuntakoti** (Urheilukuja 2) ma ja pe klo 9-11 ja to klo 8-10, p. 050 540 6114 **Punkaharjun seurakuntatalo** (Oikotie 10) ma ja ke p. 050 310 0193 **Rantasalmen Kirkkorinne** (Kirkkotie 3) ma-pe klo 8-10, p. 040 838 5412 **Savonrannan seurakuntakoti** (Pappilantie 17) ti klo 9-11, p. 044 755 0152

Lomat voivat vaikuttaa päivystysaikoihin. Kirkkokadun diakoniapäivystys palvelee läpi kesän.

... Tapauksia alueittain ...

Enonkoski

Jumalanpalvelus kirkossa sunnuntaisin klo 10
Ke 29.5. klo 9 koulun kevätkirjokirkko kirkossa.
La 9.6. klo 10 Pyhien polkujen 10-vuotisjuhlamessu kirkossa ja juhla Maitolaiturissa.
Su 16.6. klo 18 iltakirkko kirkossa (ei klo 10 messua).
La 22.6. klo 10 juhannuspäivän messu kirkossa.
Su 23.6. ei messua kirkossa, vaan messu luostarissa klo 13 ja kirkkokahvit.
Su 7.7. ei messua kirkossa, vaan messu Olavinlinnassa. Ilmainen kirkkokyyti.
Su 14.7. klo 10 konfirmaatiomessu kirkossa.
Su 28.7. klo 10 kotiseutupyhän messu kirkossa ja juhla seurakuntatalossa sekä Jaakon puiston vihkiminen
Su 1.9. klo 18 iltakirkko kirkossa (ei klo 10 messua)

Kerimäki

Kerimäen iso kirkko on avoinna **3.-23.6.** klo 10-16, **24.6.-30.6.** klo 10-18, **1.-31.7.** klo 10-19, **1.-11.8.** klo 10-18, **12.-31.8.** klo 10-16.
 Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10
Pe 31.5. klo 18 Miesten saunailta Tavisalossa
Su 9.6. Kesän avaus Kerimäellä. Klo 10 messu isossa kirkossa, klo 11.30 Suvilinnun lauluja –yhteislaulutapahtuma isossa kirkossa klo 12 Lomarauhan julistaminen kirkon pääovelta. Kirkonmäki picnic n. klo 14 asti. Klo 12.30 ”Keltaisen jättiläisen” tarina, kirkon opastus
La 22.6. klo 10 Juhannuspäivän messu isossa kirkossa
Su 23.6. klo 10 Kansanlaulumessu Kallunmäellä
Su 30.6. klo 10 Konfirmaatiomessu isossa kirkossa
Ti 2.7. klo 17 Sanasta elämä raamattupiiri Tavisalossa
Ke 24.7. klo 10-14 Rukousleiripäivä Tavisalossa
Rukouspiiri seurakuntakodilla klo 12 pe 2.8., pe 9.8., pe 16.8., pe 23.8., pe 30.8.
Su 4.8. klo 10 Elopäiväsunnuntain messu Kansan Raamattuseuran kirkkopyhä
Ke 7.8. klo 14-18 Avoimet ovet Tavisalossa
Su 1.9. klo 13 Sadonkorjuumessu Huosiossa

Punkaharju

Jumalanpalvelus kirkossa sunnuntaisin klo 10
To 30.5. klo 10 Helatorstain messu ja isosten siunaaminen kirkossa. Pystykahvit.
Su 2.6. klo 10 Kaikenikäisten messu kirkossa
Päivärukouspiiri Punkaharjun srk.talolla klo 10 ma 3.6., ma 10.6., ma 8.7., ma 15.7., ma 22.7., ma 5.8., ma 12.8., ma 26.8., ma 2.9. Esirukousaiheita voi lähettää tai soittaa Jaanalle p.050 310 0193 tai jaana.parviainen@evl.fi.
Toivoa naisille-rukouspiiri klo 18 ke 12.6., ke 3.7. srk-talo ja kerhohuone
Pe 21.6. klo 10 Juhannustori Punkaharjun torilla
La 22.6. klo 14 Juhannuspäivän messu Vuoriniemellä. Huom! Punkaharjulla ei ole messua.
Su 30.6. klo 10 Messu kesäkodin kappelissa. Juhlistamme rippileirien 70-vuotista taivalta Punkaharjun maisemissa.
Lähetyksen lettutori klo 16 to 4.7., to 11.7., to 18.7., to 25.7., to 1.8. Punkaharjun torilla. Yhteislauluja, kahvitte-
 lua. Myytävänä karjalanpiirakoita ja käsitöitä.

Su 7.7. klo 10 Konfirmaatiomessu kirkossa
Su 14.7. klo 10 Luontokirkko kirkkorannassa
Su 28.7. klo 10 Konfirmaatiomessu kirkossa
Su 4.8. klo 10 Kansanlaulukirkko kirkossa, Puruveden Pelimannit
Su 1.9. klo 10 Kaikenikäisten toimintakauden aloitusmessu kirkossa. Kirkkomakkarat.

Rantasalmi

Rantasalmen kirkko avoinna 10.6.-11.8. klo 11-18. Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10.
Toivoen -kuvallinen näyttely Rantasalmen kirkossa 10.6.-11.8. klo 11-18 Kaija Pulkkinen luontoaiheisia maalauksia, valokuvia ja lasitöitä
Pe 21.6. klo 18 juhannuksen lipunnosto Kuus-Hukkalassa ja **klo 20 kokkojuhla** Myllyrannassa
Su 30.6. klo 10 hoivalaitosten kirkkopyhä, kahvit
Su 30.6. klo 13 luontokirkko Osikonmäen näkötorjilla, srk ja kyläyhdistys
Su 7.7. klo 10 konfirmaatiomessu kirkossa, ryhmä 1
Su 14.7. klo 10 Kesävieraiden kirkkopyhä, kahvit ja klo 12 kulttuurikävely hautausmaalle, Rantasalmen kotiseutuyhdistys ja srk
Su 21.7. klo 10 konfirmaatiomessu kirkossa, ryhmä 2
La 3.8. seurakunnan kahviteltta Lipposmarkkinoilla
Su 4.8. klo 10 Lippospyhä kirkossa
Ke 14.8. klo 18 yrittäjien kesäilta

Savonlinna

Tuomiokirkko avoinna 3.6.-11.8. klo 10-18. Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10.
Kesän arkimessu tuomiokirkossa klo 13 ke 5.6., ke 12.6., ke 19.6., ke 26.6., ke 3.7., ke 10.7., ke 17.7., ke 24.7., ke 31.7., ke 7.8., ke 14.8.
Ti 28.5. klo 18 Lapsiperheiden kevätkirjokirkko tuomiokirkossa
La 15.6. klo 11 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
Su 16.6. klo 10 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
Su 16.6. klo 15 Luontokirkko Linnansaarella
Pe 21.6. klo 19.30 Juhannusjuhla Poukkusalmissa. Tarjoilumyynti klo 19 alk. Musiikkia ym. Kokko klo 20.
La 22.6. klo 10 Juhannuspäivän messu tuomiokirkossa
Su 30.6. klo 10 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
La 6.7. klo 11 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
Su 7.7. 10 Oopperajuhlammessu Olavinlinnassa
La 13.7. klo 11 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
Su 14.7. klo 10 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
Ma 15.7. klo 16 ”Minä olen teidän kansanne” Ajatuksia ympäristöahdistuksesta, lohdutuksesta ja toivosta. Keskustelua, mielenkiintoisia vieraita ja musiikkia.
La 27.7. klo 11 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
La 10.8. klo 11 Konfirmaatiomessu tuomiokirkossa
Ma 29.7. klo 13 Kirkko tutuksi Pyhän Olavin päivän kirkko-opastus tuomiokirkossa. Opastuksen jälkeen konsertti.

Savonranta

Jumalanpalvelus kirkossa sunnuntaisin klo 10
Pe 31.5. klo 11.30 Koulukirkko kirkossa
Su 14.7. klo 10 Hautausmaan juhla kappelissa
Su 4.8. klo 15 Kesäkirkko Kokkolahden kodalla

Seuraa ja osallistu

Facebook.com/savonlinnansrk
 Facebook.com/enonkosken-kappeliseurakunta
 Facebook.com/kerimaenkappeli
 Facebook.com/punkaharjun-kappeliseurakunta
 Facebook.com/savonrannankirkkopiiri

Savonlinnan seurakunta: savonlinnansrk
 Kerimäen kappeliseurakunta: kirkko_kerimaella
 Punkaharjun kappeliseurakunta: evlph

Säännöllisesti kokoontuvat piirit ja kerhot:
 savonlinnansrk.fi/tule-mukaan
Tapahtumakalenteri:
 savonlinnansrk.fi/tapahtumat

Kirkolliset ilmoitukset
 Rantasalmen Lehdessä keskiviikkoisin, Puruvesi-lehdessä torstaisin ja Itä-Savossa perjantaisin.

Seurakuntautiset ilmestyy pe 13.9., pe 25.10. ja pe 29.11. Palaute ja juttuideat: savonlinnan.tiedotus@evl.fi

Kirkkomusiikin kesätapahtumat takakannessa

Juhannusaatto 21.6. Rantasalmi klo 18 lipunnosto Kuus-Hukkalassa ja klo 20 kokkojuhla Myllyrannassa **Savonlinna** klo 19.30 Juhannusjuhla Poukkusalmissa. Tarjoilumyynti klo 19 alk. Kokko klo 20. **Juhannuspäivä 22.6.** Messu Enonkosken kirkossa klo 10, Kerimäen isossa kirkossa klo 10, tuomiokirkossa klo 10 ja Vuoriniemellä klo 14

Ma 15.7. klo 16 ”Minä olen teidän kansanne”

Ajatuksia ympäristöahdistuksesta, lohdutuksesta ja toivosta. Keskustelua, mielenkiintoisia vieraita ja musiikkia Lettukahvila Kallioliinassa Sulosaari, Savonlinna

Lähetyksen lettutori Punkaharjun torilla to 4.7., to 11.7., to 18.7., to 25.7., to 1.8. klo 16

Lettukahvio, yhteislauluja, kahvitte-
 lua.
 Myytävänä karjalanpiirakoita ja käsitöitä.

kirkkomusiikin kesä

Tänä kesänä kirkkomusiikin ohjelmistossa uutta ovat siunauskappaleiden Musiikkituokiot, joissa kuullaan seurakunnan kanttoreita ja kesäkanttoreita. Perinteiset konserttisarjat, Kesäpäivän konsertti tuomiokirkossa, Kesäillan sävel Kerimäen isossa kirkossa sekä Lomasävel Punkaharjulla, jatkavat tasokkain esiintyjin.

Yhteislaulu

Su 2.6. klo 15 Aakkosvirret: Ranta

Hirvaslahden leirikeskukseen saunalla

Su 9.6. klo 11.15 Suvilinnun laulu

Kerimäen kirkko

Su 23.6. klo 10 Kansanlaulukirkko

Kallunmäellä

Ti 25.6. klo 17 Saunailta ja toivevirsiä laulua

Savonrannan Kirveslahden leirimajalla, Viitaniementie 222,

58300 Savonranta

Ti 9.7. klo 18 Kerimäellä lauletaan!

Kalastajantilalla, kirk-

korannassa. Järj. kappelisrk ja Kerimäki-seura.

Ti 16.7. klo 17 Saunailta ja toivevirsiä laulua

Savonrannan Kirveslahden leirimajalla

Su 28.7. klo 15 Aakkosvirret: Sade

Tuomiokirkonmäellä, sateella kirkossa

Ti 13.8. klo 17 Saunailta ja toivevirsiä laulua

Savonrannan Kirveslahden leirimajalla, Viitaniementie 222,

58300 Savonranta

Su 18.8. klo 15 Aakkosvirret: Toive

Talvisalon kappelin edustalla, sateella kappelissa

Konsertit

VP = Vapaa pääsy

To 30.5. klo 14 Savonlinnan srk-keskus juhlasali

Kahvikonsertti

Savonlinnan Orkesterin tukikonsertti

mm. pianistit Maija Teikari ja Liza Ivleva sekä Kaisa

Makkonen, Sanna Pirttisalo ja Minna Raassina, laulu.

Kahvit klo 13. Kahvit ja ohjelma 20 €.

Ti 4.6. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

To 6.6. klo 13 Rantasalmen kirkko

Kesäpäivän musiikkituokio

Virsiä kanttorin johdolla. Kesto n. 30 min. VP.

To 6.6. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Seurakunnan kanttorit ja kesäkanttorit. Kesto n. 30 min. VP.

Ti 11.6. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ke 12.6. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

Kanttorit: Katariina Kokkonen, Minna Malinen, Kari Pykäläi-

nen ja Sauli Rissanen. Vapaa N. 35 min. VP.

To 13.6. klo 13 Rantasalmen kirkossa

Kesäpäivän musiikkituokio

Virsiä kanttorin johdolla N. 30 min. VP.

To 13.6. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ti 18.6. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ke 19.6. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

Liza Ivleva, piano. N. 35 min. VP.

Ke 19.6. klo 16 Punkaharjun kirkko

Kesäinen laulu- ja runomatinea

Anneli Raninen ja Soile Sirkiä, laulu. Marketta Laamanen, Mar-

ketta Pienmunne ja Tarja Tuunainen, lausunta. Mirja Silvennoi-

nen ja Esko Alanen, piano. Kari Pykäläinen, urut. VP.

To 20.6. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Su 23.6. klo 18 Kerimäen kirkko

Konsertti

Ida Wallén, mezzosopraano; Taru Ritavesi, piano. VP.

Ohjelma 10€.

Ti 25.6. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ke 26.6. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

Elämän vuodenaajat, Minna Raassina ja Reko Tammi. Minna

Raassinan sävellyksiä Saima Harmajan ja Helvi Juvosen runoi-

hin. N. 35 min. VP.

Ke 26.6. klo 16 Enonkosken luostari

Elämän vuodenaajat -konsertti

Minna Raassina, laulu ja urkuharmonii; Reko Tammi, piano.

Minna Raassinan sävellyksiä Saima Harmajan ja Helvi Juvosen

runoihin. Iltapala. Konsertti ja iltapalan 15 €. Järj. srk ja E-kosken

luostariyhteisö.

To 27.6. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

27.6. klo 18 Rantasalmen kirkko

Kesäkonsertti

Henrik Littmarck, huilu & Mikael Åkerman, kitara. VP.

Ohjelma myytävänä.

Su 30.6. klo 19 Kerimäen kirkko

Minä elän!

Kaisa Makkonen, sopraano, Liza Ivleva, piano. VP.

Ohjelma 15€.

Ti 2.7. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ke 3.7. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

Matti Turunen, basso, Maria Turunen, sopraano, Armaan

Madar, piano. N. 35 min. VP.

Ke 3.7. klo 18 Kerimäen kirkko

I Kesäillan sävel

Trio Tanguano. VP. Ohjelma 10 €.

Ke 4.7. klo 13 Rantasalmen kirkko

Pieni kesäpäivän konsertti

Sauli Rissanen, piano. N. 1h, VP.

To 4.7. klo 12 Punkaharjun seurakuntatalo

Lomasävel - konsertti

Lavrenchukien musiikkiperhe. VP. Ohjelma 10 €.

To 4.7. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

La 6.7. klo 16 Savonrannan kirkko

Kirkkokonsertti

Henrik Koponen, laulu ja viulu, Pia Rask, piano, laulu ja

harmoni.

Su 7.7. klo 18 Kerimäen kirkko

Sello ja laulut soi!

Seeli Toivio, sello ja laulu. J.S. Bach: 3 soolosellosarjaa, imp-

rovisaatiota, laulua. VP, ohjelma 10 €.

Ti 9.7. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ke 10.7. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

Savonlinna-kvartetti. N. 35 min, VP.

Ke 10.7. klo 18 Kerimäen kirkko

II Kesäillan sävel

Bach to You. Jouni Somero, piano. VP, ohjelma 10 €.

To 11.7. klo 12 Punkaharjun kirkko

Lomasävel

”Bachia kesäpäivänä” Seeli Toivio, sello. VP. Ohjelma 10 €

To 11.7. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Pe 12.7. klo 15 Savonlinnan tuomiokirkko

Chopin-resitaali, Savonlinnan Musiikkiakatemia

Mei Ting Sun, piano. N. 1,5 h (väliaika). VP, ohjelma 5/10€.

Pe 12.7. klo 19 Kerimäen kirkko

Savonlinnan oopperajuhlat, Mozart c-molli-messu

Tuuli Takala, Marjukka Tepponen, Jussi Mylly, Sami Luttin-

enSavonlinnan Oopperajuhlakuoro, Savonlinnan Ooppera-

juhlaorkesteri Kapellimestari: Jaakko KuusistoKuoromestari:

Matti Hyökki Liput 48,50 € – 79,50 €

La 13.7. klo 15 Rantasalmen kirkko

Taimi ja Toivo Tynkkysen muistokonsertti

Taimin ja Toivon lapset ja lapsenlapset, kesäkuoro.

VP, kolehti RS-kappeliseurakunnan työlle.

Ti 16.7. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ti 16.7. klo 19 Savonlinnan tuomiokirkko

Kamarimusiikin helmiä, Savonlinnan Musiikkiakatemia

Mark Gothóni, viulu; Marko Ylönen, sello; Kyoko Hashi-

moto, piano. N. 1,5 h (sis. väliajan) VP, ohjelma 20/15€.

Ke 17.7. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

The Winnipeg Singers (Kanada), johtaa Yuri Klaz. N. 35

min. VP.

Ke 17.7. klo 18 Kerimäen kirkko

III Kesäillan sävel

Santeri Rautiainen, kitara. VP. Ohjelma 10 €.

To 18.7. klo 12 Punkaharjun kirkko

Lomasävel - konsertti

”Moniääninen kitara” Santeri Rautiainen. VP.

To 18.7. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

To 18.7. klo 18 Kerimäen kirkko

Kuorokonsertti

The Winnipeg Singers (Kanada), johtaa Yuri Klaz. VP.

Ohjelma 10 €.

La 20.7. klo 15 Savonlinnan tuomiokirkko

Winterreise, Savonlinnan Musiikkiakatemia

Konrad Jarnot, baritoni & Ralf Gothóni, piano. Franz

Schubert: Die Winterreise (D 911). Hommage à la Eero

Rantala. N. 1h. Liput 25€.

Su 21.7. klo 18 Kerimäen kirkko

Pianokonsertti Savonlinnan musiikkiakatemia

Mei-Ting Sun, piano. Chopinin pianotuotantoa.

VP. Ohjelma 10 €.

Su 21.7. klo 13 Punkaharjun kirkko

Wene - WiOL -kuoron konsertti

Wiipurilaisen Osakunnan Laulajat. VP.

Ti 23.7. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ti 23.7. klo 17 Savonrannan Vanha pappila

Säveliä Savonrannan suvessa

Juha Kotilainen, baritoni ja Viivi-Maria Saarenkylä, harmo-

nikka. Viitaniementie 90, 58300 Savonranta.

Ke 24.7. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

Lännen kirkon aariat ja idän liedit, Heikki Hattunen, tenori,

Tuuli Wirkkula, piano. N. 35 min. VP.

Ke 24.7. klo 18 Kerimäen kirkko

IV Kesäillan sävel

Lännen kirkon aariat ja idän liedit. Heikki Hattunen, tenori;

Tuuli Wirkkula, piano. VP. Ohjelma 10 €.

To 25.7. klo 12 Punkaharjun kirkko

Lomasävel - konsertti

Kanttori Kari Pykäläinen, urut. VP.

To 25.7. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

To 25.7. klo 17 Rantasalmen kirkko

Lavrenchukin perheen konsertti

VP. ohjelma 10€.

La 27.7. klo 16 Rantasalmen kirkko

Wene-WiOL -kuoron konsertti

Wiipurilaisen Osakunnan laulajat. VP, ohjelma 10 € / 5 €.

Su 28.7. klo 15 Kerimäen kirkko

Kesän valkeat yöt

Jyrki Anttila, Petrus Schroderus, Tomi Metsäketto ja Marika

Hölttä, laulu Maija Anttila, piano. Liput 30 €, ryhmillä (väh

10 hlöä) 25 €/kpl.

Ma 29.7. klo 15 Savonlinnan tuomiokirkko

Pyhän Olavin päivän kirkkokonsertti

Minna Raassina, mezzosopraano; Maija Teikari, piano. VP.

Ohjelma 15 € savonlinnalaisen kirkkomusiikkitoiminnan

hyväksi

Ti 30.7. klo 14 Pääskylahden kappelin Musiikkituokio

Srk:n kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30min. VP.

Ke 31.7. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkko

Kesäpäivän konsertti

PaReMPI-kvartetti - Hartaita säveliä. Raimo Paaso I tenori,

Reko Tammi II tenori, Savonlinna, Juha Mikkonen I basso,

Janne Piipponen II basso. N. 35 min. VP.

Ke 31.7. klo 18 Kerimäen kirkko

V Kesäillan sävel

Annastiina Tahkola, mezzosopraano; Pertti Tahkola piano ja

urut. VP. Ohjelma 10€.

To 1.8. klo 14 Talvisalon kappelin Musiikkituokio

Seurakunnan kanttorit ja kesäkanttorit. N. 30 min. VP.

Pe 2.8. klo 18 Kerimäen kirkko

Konevitsa-kvartetti

VP. Ohjelma 12 €.

Ke 7.8. klo 12 Savonlinnan tuomiokirkossa

Kesäpäivän konsertti

Urkuduo Katariina Kopsa ja

Anna-Maija Virtanen. N. 35 min. VP.

Su 11.8. klo 16 Punkaharjun kirkko

Sancti amici -kuoron matinea